YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

TURİZM FAKÜLTESİ

SWOT ANALİZİ 2025

Değerlendirme Raporu

Birim Kalite Komisyonu
2026

1. Amaç

Bu rapor, Turizm Fakültesinin araştırma ve geliştirme süreçlerinin mevcut durumunu değerlendirmek amacıyla 2025 yılında gerçekleştirilen Ar-Ge SWOT analizi sonuçları esas alınarak hazırlanmıştır.

Raporda; fakültenin araştırma kapasitesinin güçlü yönleri, gelişime açık alanları, fırsatları ve tehditleri değerlendirilmiş; elde edilen bulgular araştırma süreçlerinin planlanması, izlenmesi ve iyileştirilmesine yönelik yönetsel kararların oluşturulmasına katkı sağlamak amacıyla analiz edilmiştir.

Rapor, fakültenin araştırma süreçlerine ilişkin yıllık çalışma planlarının ve iyileştirme faaliyetlerinin oluşturulmasında temel girdi niteliğindedir.

2. Kapsam ve Yöntem

SWOT analizi, 2025 yılında uygulanan Ar-Ge SWOT formuna Turizm Fakültesi bünyesinden yanıt veren akademik personel ve lisansüstü öğrencilerin görüşleri esas alınarak değerlendirilmiştir. Excel veri setinde Turizm Fakültesine bağlı toplam 13 katılımcı kaydı bulunmaktadır: 8 akademik personel ve 5 yüksek lisans öğrencisi bu raporun kapsamına alınmıştır.

Katılımcıların güçlü yönler, gelişime açık alanlar, fırsatlar ve tehditler başlıklarında işaretledikleri çoklu seçimli yanıtlar tematik olarak sınıflandırılmıştır. Türkçe ve İngilizce ifade edilen eşdeğer seçenekler aynı tema altında değerlendirilmiştir. Aşağıda belirtilen sayılar, ilgili temayı işaretleyen katılımcı sayısını göstermektedir; katılımcılar birden fazla seçenek işaretleyebildiğinden toplamlar katılımcı sayısını aşabilmektedir. Bulgular sınırlı katılımcı sayısı nedeniyle fakültenin tüm paydaşlarına genellenebilir istatistikler olarak değil, mevcut görüşleri yansıtan değerlendirme girdileri olarak ele alınmalıdır.

Katılımcı grubu	Sayı	Kapsam
Akademik personel	8	Araştırma süreçlerinde görev alan akademik/uzman personel
Yüksek lisans öğrencisi	5	Lisansüstü araştırma süreçlerine katılan paydaş
Toplam	13	Turizm Fakültesi SWOT değerlendirmesi

3. SWOT Bulguları

3.1. Güçlü Yönler

Katılımcı görüşleri değerlendirildiğinde fakültenin araştırma kapasitesini destekleyen güçlü yönlerin başta bilimsel yayın üretimi, disiplinler arası araştırma yaklaşımı, akademik insan kaynağı ve proje deneyimi olmak üzere dört temel başlıkta toplandığı görülmektedir.

Bilimsel yayın ve araştırma üretimi

En fazla vurgulanan güçlü yönler yüksek yayın sayısı ve disiplinler arası araştırma girişimleridir. Her iki unsur da 9 katılımcının 6'sı tarafından belirtilmiştir. WOS/Scopus kapsamındaki dergilerde yayın oranı 2 katılımcı tarafından güçlü yön olarak ifade edilmiştir. Bu bulgular, fakültede bilimsel yayın üretiminin ve farklı disiplinlerle ortak çalışma eğiliminin mevcut araştırma kapasitesini desteklediğini göstermektedir.

Akademik insan kaynağı ve lisansüstü eğitim

Güçlü akademik kadro 4, lisansüstü eğitim kalitesi ise 3 katılımcı tarafından belirtilmiştir. Bu unsurlar, araştırma faaliyetlerinin yürütülmesi ve yeni araştırmacıların yetiştirilmesi açısından fakültenin mevcut avantajları arasında değerlendirilmektedir.

Proje deneyimi ve araştırma iş birlikleri

Ulusal ve uluslararası proje tecrübesi 3 katılımcı; üniversite-sanayi iş birlikleri ve aktif/donanımlı araştırma merkezleri ise 2'şer katılımcı tarafından güçlü yön olarak işaretlenmiştir. Ayrıca Ar-Ge süreçlerinde etkin koordinasyon, modern laboratuvar ve ekipmanlara erişim, toplumsal/endüstriyel etki üreten araştırmalar ve bölgesel/ulusal inovasyon stratejilerine katkı da veri setinde güçlü yönler arasında yer almıştır.

3.2. Gelişime Açık Alanlar

Gelişime açık alanlar özellikle genç araştırmacıların desteklenmesi, araştırma teşvikleri, bütçe ve fon tahsis süreçleri, araştırma kültürü ve proje geliştirme kapasitesi etrafında yoğunlaşmaktadır.

Genç araştırmacıların desteklenmesi

Kariyerinin başındaki araştırmacılara destek ihtiyacı 7 katılımcı tarafından belirtilerek en sık vurgulanan gelişim alanı olmuştur. Bu sonuç, genç akademisyenlerin araştırma süreçlerine katılımını, proje geliştirme deneyimi kazanmasını ve akademik üretkenliğini destekleyecek mentorluk ve teşvik mekanizmalarına ihtiyaç bulunduğunu göstermektedir.

Araştırma bütçesi, fon tahsisi ve teşvikler

Ar-Ge bütçesinin yetersizliği ve dahili fon tahsis süreçlerinin verimsizliği 3'er katılımcı tarafından ifade edilmiştir. Araştırma üretkenliğini artırmaya yönelik teşvik eksikliği 4 katılımcı tarafından belirtilmiştir. Bu bulgular, araştırma faaliyetlerinin mali açıdan desteklenmesi, kurum içi kaynakların etkin tahsisi ve teşvik mekanizmalarının geliştirilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Araştırma kültürü, altyapı ve proje geliştirme

Araştırma kültürünün zayıf olması 3, araştırma altyapısının sınırlılığı 2 katılımcı tarafından belirtilmiştir. Hibe/proje yazımı için eğitim ve destek eksikliği de 3 katılımcı tarafından vurgulanmıştır. Bazı alanlarda araştırmacı ve doktora öğrencisi sayısının azlığı, yayın niteliği ve atıf sayısına ilişkin kaygılar, araştırma çıktılarının görünürlüğü ve uluslararası konsorsiyumlara katılımın sınırlı olması da veri setinde yer alan diğer gelişim alanlarıdır.

3.3. Fırsatlar

Katılımcılar, fakültenin araştırma kapasitesini geliştirebilecek fırsatları ulusal ve uluslararası fon kaynakları, toplumsal etki odaklı araştırmalar, uluslararası araştırma ağları, sektör iş birlikleri ve sürdürülebilir kalkınma temelli araştırmalar başlıklarında değerlendirmiştir.

Toplumsal etki ve toplum temelli araştırmalara artan ilgi 7 katılımcı tarafından; artan ulusal fon imkânları ve uluslararası araştırma ağlarına/konsorsiyumlara erişim ise 6'şar katılımcı tarafından fırsat olarak belirtilmiştir. Uluslararası iş birliği olanakları ile yerel/ulusal sanayiyle iş birliği fırsatları 5'er katılımcı tarafından vurgulanmıştır.

Sürdürülebilir kalkınma temelli araştırma destekleri 4, küresel iş birliğini mümkün kılan uzaktan araştırma araçları ve platformları 4, dijitalleşme ve yapay zekâ gibi yükselen araştırma alanları ise 3 katılımcı tarafından fırsat olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca açık erişimli veri ve araştırma altyapılarının kullanımının artması, BAP destekleri, disiplinler arası araştırma merkezleri, STK ortaklıkları, kamu-özel sektör iş birlikleri ve araştırma sonuçlarının ticarileştirilmesi/patentlenmesi için teşvikler de fırsat alanları arasında yer almıştır.

3.4. Tehditler

Araştırma süreçlerini olumsuz etkileyebilecek dışsal faktörler arasında artan akademik rekabet, beyin göçü, ekonomik ve fon kaynaklı kısıtlar, politika/mevzuat değişiklikleri ve araştırma etiğine ilişkin riskler öne çıkmaktadır.

Diğer üniversitelerle rekabetin ve sıralama baskısının artması ile akademik personelin başka ülkelere veya özel sektöre yönelmesi 6'şar katılımcı tarafından tehdit olarak belirtilmiştir. Fonlara erişim kısıtları/ekonomik zorluklar, politika ve mevzuat değişiklikleri ile araştırma etiği ve akademik dürüstlük sorunları 4'er katılımcı tarafından ifade edilmiştir.

Ada ülkesi olunmasından kaynaklanan gümrük ve lojistik sorunları, uluslararası öğrenci ve araştırmacı hareketliliğinin azalması ve dil/yayın engelleri de katılımcıların belirttiği tehditler arasındadır. Ayrıca bürokratik gecikmelerin araştırmacılarda tükenmişliğe yol açması, Ar-Ge çıktılarının ticarileştirilememesi ve topluma/sektöre yansımasının sınırlı kalması, teknolojik eskime, siber güvenlik ve jeopolitik istikrarsızlık gibi riskler de veri setinde yer almaktadır.

4. Değerlendirme

SWOT analizi, Turizm Fakültesinin araştırma kapasitesinin yüksek yayın üretimi, disiplinler arası araştırma girişimleri, güçlü akademik kadro ve proje deneyimi gibi unsurlar üzerine inşa edildiğini göstermektedir. Bununla birlikte bu kapasitenin sürdürülebilir biçimde geliştirilmesi için özellikle kariyerinin başındaki araştırmacıların desteklenmesi, araştırma bütçesi ve kurum içi fon tahsis süreçlerinin iyileştirilmesi, araştırma üretkenliğini teşvik eden uygulamaların güçlendirilmesi ve proje yazma kapasitesinin artırılması gerekmektedir.

Fırsat boyutunda ulusal fon olanakları, uluslararası araştırma ağları, toplumsal etki odaklı çalışmalar, sürdürülebilir kalkınma ve sektör/STK iş birlikleri fakültenin turizm alanındaki disiplinler arası yapısını destekleyebilecek önemli imkânlar sunmaktadır. Dijitalleşme ve yapay zekâ gibi yeni araştırma alanları da mevcut akademik birikimin yeni tematik araştırmalara dönüştürülmesi açısından değerlendirilebilir.

Tehditler bakımından akademik ve özel sektöre beyin göçü, artan uluslararası rekabet, ekonomik/fon kısıtları ve bürokratik süreçler araştırma kapasitesinin devamlılığı üzerinde risk oluşturabilir. Ada ülkesi olmanın getirdiği lojistik ve hareketlilik kısıtları da uluslararası araştırma iş birliklerinin yürütülmesinde dikkate alınmalıdır.

5. Stratejik Çıkarımlar

SWOT analizi sonuçları doğrultusunda fakültenin araştırma süreçlerine ilişkin aşağıdaki stratejik öncelikler belirlenmiştir:

SWOT bulgusu	Stratejik yaklaşım
Yüksek yayın üretimi ve disiplinler arası araştırma girişimleri	Turizm, gastronomi, sürdürülebilirlik, dijitalleşme ve erişilebilirlik gibi temalarda disiplinler arası araştırma gruplarının desteklenmesi
Güçlü akademik kadro ve proje deneyimi	Ulusal/uluslararası fon programlarına yönelik ortak proje başvurularının artırılması
Genç araştırmacı desteği ihtiyacı	Erken kariyer araştırmacıları için mentorluk, proje ortaklığı ve yayın danışmanlığı mekanizmalarının planlanması
Ar-Ge bütçesi ve dahili fon tahsisi ihtiyacı	Araştırma ihtiyaçlarının önceliklendirilmesi ve kurum içi fon süreçlerine ilişkin geri bildirimlerin ilgili birimlere iletilmesi
Hibe yazımı ve proje geliştirme desteği ihtiyacı	TÜBİTAK, AB ve diğer fonlara yönelik proje yazma eğitimleri ve başvuru desteklerinin düzenlenmesi
Toplumsal etki ve sürdürülebilir kalkınma fırsatları	Yerel yönetimler, sektör kuruluşları ve STK'larla uygulamalı/toplum temelli araştırmaların geliştirilmesi
Uluslararası ağ ve iş birliği fırsatları	Uluslararası araştırma ortaklarının belirlenmesi, konsorsiyumlara katılım ve ortak yayın/proje faaliyetlerinin artırılması
Beyin göçü, rekabet ve fon kısıtları	Araştırmacıların kurumsal bağlılığını ve araştırma motivasyonunu destekleyen teşvik ve görünürlük uygulamalarının geliştirilmesi
Bürokratik ve lojistik engeller	Araştırma izinleri, satın alma ve uluslararası iş birliği süreçlerinde karşılaşılan sorunların kayıt altına alınarak iyileştirme önerilerine dönüştürülmesi

6. Sonuç ve Öneriler

SWOT analizi sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki konular Turizm Fakültesinin öncelikli araştırma gelişim alanları olarak belirlenmiştir:

- genç ve kariyerinin başındaki araştırmacılara yönelik mentorluk ve araştırma desteğinin planlanması,
- Ar-Ge bütçesi, kurum içi fon tahsisi ve araştırma teşviklerine ilişkin ihtiyaçların ilgili kurumsal birimlere iletilmesi,
- proje/hibe yazımı, ulusal ve uluslararası fonlara başvuru ve araştırma yöntemleri konularında eğitimlerin düzenlenmesi,
- disiplinler arası ve uluslararası araştırma iş birliklerinin artırılması,

- sürdürülebilir turizm, dijitalleşme, yapay zekâ, toplumsal etki ve sektör iş birlikleri gibi fırsat alanlarında araştırmaların teşvik edilmesi,
- araştırma performansının yayın niteliği, proje, iş birliği ve toplumsal/ sektörel etki göstergeleriyle düzenli izlenmesi,
- araştırma süreçlerinde karşılaşılan bürokratik, lojistik ve uluslararası hareketlilik kaynaklı sorunların izlenerek iyileştirme önerilerine dönüştürülmesi.

Birim Kalite Komisyonunun bu raporda belirlenen stratejik öncelikleri yıllık Ar-Ge çalışma planına ve araştırma performansı izleme faaliyetlerine yansıtması; alınan iyileştirme kararlarının sorumlu birimler, takvim ve izleme göstergeleriyle takip edilmesi önerilmektedir. Sonraki değerlendirme dönemlerinde paydaş katılımının artırılması ve SWOT bulgularının Ar-Ge geri bildirim anketleriyle birlikte ele alınması, araştırma süreçlerinde PUKÖ döngüsünün tamamlanmasına katkı sağlayacaktır.